

Sygn. akt: I C 210/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Gałuszka
Protokolant:	sekretarz sądowy Monika Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2019 r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (**Luxembourg**) S.A.

przeciwko M. T.

o zapłatę

I. oddała powództwo,

II. zasądza od powoda (...) (Luxembourg) S.A. na rzecz pozwanego M. T. kwotę 617,00 zł (słownie: sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sędzia:

Sygn. akt I C 210/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 maja 2019 r.

Powód (...) (Luxemburg) S.A. w pozwie skierowanym przeciwko M. T. domagał się zasądzenia kwoty 3.068,90 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, zasądzenia zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

W uzasadnieniu wskazano, że poprzednik prawny powoda zawarł z pozwanym za pośrednictwem internetu umowę pożyczki nr (...). Wierzyciel pierwotny udzielił stronie pozwanej pożyczki w kwocie do wypłaty 2.000,00 zł. Pozwany zaprzestał spłaty zadłużenia. W związku z powyższym umowa pożyczki została wypowiedziana, a cała kwota wierzytelności wraz z odsetkami stała się natychmiast wymagalna. Na mocy porozumienia z dnia 24 maja 2018 r. zawartego do cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 28.09.2017 r. (...) S.A. dokonała przelewu wierzytelności na rzecz strony powodowej. Strona powodowa skierowała także do pozwanego zawiadomienie o przelewie wierzytelności stanowiące pisemne stwierdzenie przelewu wierzytelności w rozumieniu art. 511 kc. na dzień sporządzenia pozwu. Na zobowiązanie strony powodowej składała się: kwota 2.000,00 zł. tytułem kapitału, kwota 74,06 zł. tytułem kwoty odsetek naliczonych przez wierzyciela pierwotnego do zamknięcia salda, kwota 59,84 zł. tytułem odsetek naliczonych od kapitału przez cesjonariusza, 890,00 zł. tytułem opłaty przygotowawczej (koszty związane z przygotowaniem

pożyczki), 45,00 zł. tytułem opłaty administracyjnej (koszty czynności związanych z zarządzaniem konta umowy pożyczki). Powód podniósł także, że od dnia 30.04.2018 r. (data zamknięcia salda u wierzyciela pierwotnego) do dnia sporządzenia pozwu powód naliczał odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z treścią znowelizowanej ustawą z dnia 09.10.2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830) art. 481 § 2 kc. Od dnia przelewu wierzytelności do dnia sporządzenia pozwu pozwany nie dokonał żadnej wpłaty na poczet przedmiotowego zadłużenia.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23.10.2018r., sygn. akt I Nc 1440/18 Sąd Rejonowy w Krośnie zasądził dochodzoną od pozwanego kwotę wraz z kosztami postępowania.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty M. T. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów procesu, zwrot kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz o zwrot opłaty skarbowej za pełnomocnictwo.

Pozwany przeciwko dochodzonemu roszczeniu wniósł szereg zarzutów, w szczególności wskazał na brak po stronie powodowej legitymacji czynnej – powód nie wykazał, że umowa została zawarta, gdyż nie została przez niego podpisana (co było warunkiem umownym), brak jest potwierdzenia przelewu pieniędzy na jego konto – potwierdzenie nie pochodzi z systemu bankowego (zostało ono stworzone przez osobę umocowaną przez stronę powodową). Pozwany wskazał także na brak legitymacji czynnej – umowa przelewu wierzytelności jest podpisana przez osoby, których umocowanie do tych czynności nie zostało wykazane. Podniósł także, że znikąd nie wynika, że ta konkretna wierzytelność została przelewem objęta – nie może tego dowodzić kartka papieru dołączona do pozwu, która została stworzona przez powoda, nie jest to żaden załącznik do umowy przelewu wierzytelności.

Sąd ustalił i zważył następujący stan faktyczny:

Podstawą roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu przez stronę powodową była umowa pożyczki na (...) sporządzona w dniu 10.12.2017 r. (k. 3-8), w której jako strony wpisano (...) S.A. oraz pozwanego M. T.. Klient zobowiązywał się zwrócić kwotę pożyczki – 2.000,00 zł. poprzez wpłatę rat kapitałowych i odsetek, powiększonych o opłatę administracyjną i opłatę przygotowawczą oraz ewentualne koszty dodatkowe, na rachunek pożyczkodawcy wskazany w umowie w 12 miesięcznych ratach, w terminach płatności określonych zgodnie z umową i zgodnie z harmonogramem.

W umowie zastrzeżono opłatę przygotowawczą w wysokości 890,00 zł. – miała ona obejmować poniesione przez pożyczkodawcę koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, na które składały się m.in. koszty obsługi dostarczania i podpisania umowy pożyczki u klienta, bez konieczności wizyty w biurze, badanie zdolności klienta do spłaty pożyczki. umowa przewidywała także opłatę administracyjną – miesięcznie 18 zł. (łącznie za 12 miesięcy 216,00 zł.), obejmującą czynności związane z zarządzaniem kontem pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, a także usługi contact center dla klienta oraz wysyłki komunikatorów sms. Całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta miała wynosić 3.179,78 zł. Pożyczkodawca zobowiązał się wypłacić pożyczkodawcy całkowitą kwotę kredytu, w tym przypadku była to kwota 2.000,00 zł. na rachunek klienta (w umowie jako rachunek pozwanego wskazano nr (...)). Wpłata miała nastąpić w terminie 7 dni od daty przekazania pożyczkodawcy przez klienta własnoręcznie podpisanego egzemplarza umowy oraz przekazania pożyczkodawcy przez klienta określonych przez pożyczkodawcę dokumentów i informacji niezbędnych do dokonania oceny zdolności kredytowej, które wraz z informacjami pozyskanymi przez pożyczkodawcę będą w ocenie pożyczkodawcy wystarczającą podstawą do podjęcia decyzji o wypłacie pożyczki. W pkt 4 umowy został zawarty harmonogram spłaty pożyczki. Odsetki od pożyczki miały być zaliczane od dnia jej wypłaty na rzecz klienta wg stopy procentowej wskazanej w umowie – roczna stopa zadłużenia przeterminowanego w przypadku zalegania przez klienta ze spłatą należności wynikających z umowy równa była stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § 2¹ kc.), tj. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (na moment zawarcia umowy stopa odsetek maksymalnych za opóźnienie wynosiła 14%).

Pożyczkodawca zastrzegł sobie prawo do rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie klienta z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia klienta ze spłatą zadłużenia wynikającego z umowy przekraczającego 60 dni. Dla skuteczności wypowiedzenia wymagane było złożenie i wysłanie listem poleconym – na adres zamieszkania lub korespondencyjny podany przez klienta – oświadczenia o wypowiedzeniu z tym, że jeśli przesyłka pocztowa – wobec niemożności doręczenia – pozostawiona zostanie w urzędzie pocztowym, zastrzeżono możliwość stosowania odpowiednio zasad doręczania pism sądowych przez awizo. W pkt 32 a pożyczkodawca składał oświadczenie, że składając własnoręczny podpis zaakceptował warunki i zawierał umowę pożyczki o treści określonej powyżej. Strona powodowa przedłożyła umowę bez podpisu złożonego przez pozwanego M. T. (k. 3-8).

Jako dowód na zasadność dochodzonego roszczenia wskazano potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej (k. 9), jako płatnika wskazano w tym dokumencie pozwanego, jego nr rachunku – (...), wpłata miała nastąpić na rachunek płatniczy prowadzony dla (...) S.A., kwota to 1,00 zł, ID transakcji (...). Dokument ten nie jest jednak wydrukiem elektronicznym potwierdzającym dokonanie transakcji płatniczej ze strony internetowej banku, a dokumentem wystawionym przez A. M. (...) Leader CC). To potwierdzenie miało zdaniem strony pozwanej potwierdzać fakt zarejestrowania się pozwanego na stronie pożyczkodawcy w celu uzyskania pożyczki i dokonania w tym celu przelewu na kwotę 1,00 zł. Strona pozwana przedstawiła także dowód w postaci potwierdzenia wykonania transakcji wypłaty środków tj. kwoty 2.000,00 zł. na rzecz pozwanego (k. 10). Miał to być dowód potwierdzający fakt zawarcia umowy pożyczki oraz przekazania M. T. kwoty 2.000,00 zł. Jednak jest to dokument prywatny, wystawiony w dniu 05.10.2018 r., przez osobę będącą zatrudnioną przez pierwotnego wierzyciela.

Kolejnym dowodem na potwierdzenie zasadności roszczenia było pismo datowane na dzień 19.03.2018 r., zatytułowane jako wypowiedzenie umowy pożyczki oraz ostateczne wezwanie do zapłaty (k. 11). Strona powodowa nie przedłożyła ani dowodu nadania tego pisma listem poleconym, ani jego doręczenia pozwanemu M. T..

Pierwotnym wierzycielem z tytułu umowy pożyczki będącej podstawą roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu była (...) S.A. W celu wykazania legitymacji czynnej strona powodowa przedłożyła umowę ramową cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 28.09.2017 r. zawartą pomiędzy (...) S.A. a (...) (Luxemburg) S.A. (k. 12-13). Przedmiotem umowy było ustalenie zasad, w oparciu o które będzie następowało cykliczne przenoszenie wierzytelności – w rozumieniu przepisów art. 509 i n. kc. – przez cedenta na rzecz cesjonariusza. Cedent złożył oświadczenie, że zgodnie z jego najlepszą wiedzą przysługują mu istniejące, wymagalne i bezsporne wierzytelności pieniężne względem klientów cedenta, zwanych dłużnikami, wynikające z niespłaconych i wymagalnych należności z tytułu umów o kredyt konsumencki. Za porozumienie strony przyjmowały dokument, którego wzór stanowił załącznik nr 3 do umowy, na podstawie którego cedent dokonuje cesji wierzytelność. Do porozumienia zbywca miał dołączyć wykaz wierzytelności szczegółowo wskazanych w porozumieniach, na podstawie których cedent dokonał cesji wierzytelności. Do porozumienia zbywca miał dołączyć wykaz wierzytelności sporządzony w formie papierowej i elektronicznej, zawierający zestawienie wszystkich spraw objętych cesją. W pkt 12 umowy zawarto zapis, że z przekazania wierzytelności zostanie sporządzony protokół przekazania wykazu wierzytelności, którego wzór stanowi Załącznik nr 4 do umowy. Powód przedłożył aneks nr (...) do umowy (k. 14), porozumienie nr 8 z dnia 25 maja 2018r. (k. 14). Przedłożył także wykaz wierzytelności do porozumienia z dnia 24 maja 2018 r. do umowy cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 28 września 2017 r. Wykaz ten nie był załącznikiem do umowy, został wygenerowany z systemu komputerowego na użytek niniejszego postępowania (k. 16).

Zapis § 3 pkt 12 umowy o przelew wierzytelności wskazywał, że w przypadku, gdy umowy pożyczek zawierane były przez złożenie oświadczeń woli klientów w postaci elektronicznej cedent dodatkowo obowiązany został na żądanie cesjonariusza przekazać wszelkie dane wskazujące: data logowania do serwisu internetowego, kod (...), data wprowadzenia numeru telefonu klienta, data wyłania przez klienta wiadomości sms pod nr cedenta oraz zawartą w wiadomości treść lub inne nie wymienione powyżej informacje, w tym korespondencje mailową z klientem.

Strona powodowa przedłożyła także pisma z dnia 11 czerwca 2018 r. zatytułowane zawiadomienie o przeniesieniu wierzytelności oraz wezwanie do zapłaty (k. 20, 21) nie przedstawiając ani dowodu ich nadania, ani doręczenia pozwanemu M. T..

Na wstępie należy zaznaczyć, że pierwotny wierzyciel profesjonalnie, zawodowo zajmuje się udzielaniem pożyczek i kredytów, natomiast pożyczkobiorca M. T. jest konsumentem. Zgodnie z treścią art. 22¹ kc, za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Umowa pożyczki, będąca podstawą dochodzonego roszczenia, została więc zawarta w trybie art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t. j.: Dz.U. z 2018 r. poz. 993). Zgodnie z art. 3 ust. 1 cyt. ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki (art. 3 ust. 2 pkt 1). Zgodnie z art. 29 ust. 1 cyt. ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Umowa więc powinna zostać zawarta na piśmie i własnoręcznie podpisana przez pożyczkodawcę.

Powód żądanie swe skierowane przeciwko M. T. oparł na twierdzeniu, że w dniu 10.12.2017 r. pierwotny wierzyciel zawarł z pozwanym umowę pożyczki oznaczonej numerem (...). Na dowód powyższego przedłożył wymienione powyżej dowody - wydruk umowy pożyczki ze wskazanej daty, mocą której pozwany zobowiązać miał się do zwrotu pożyczonej kwoty 2.000 zł (dowód: odpis umowy pożyczki z dnia 10.12.2017 r., nr (...), k.3 i nast.).

Przeciwko przedłożonym przez stronę powodową dokumentom pozwany złożył szereg zarzutów, które należy uznać za uzasadnione. Po pierwsze, powód nie przedłożył dokumentu, który poświadczałby przekazanie pozwanemu kwoty pożyczki. Przedłożone wydruki potwierdzenia wykonania transakcji płatniczej oraz potwierdzenie wykonania transakcji wypłaty środków nie są wydrukami z systemów bankowych, które zostałyby zaakceptowane przez Sąd, a jedynie sporządzonymi na potrzeby niniejszego postępowania przez pracownika pierwotnego wierzyciela oraz pracownika platformy płatniczej wydrukami komputerowymi. Nie jest wiadomym ani możliwym do ustalenia, czy ich treść znajduje odzwierciedlenie w rzeczywistości. Z wydruku przedłożonej umowy wynika, że wypłata środków miała nastąpić po własnoręcznym podpisaniu umowy przez pożyczkodawcę. W sytuacji kwestionowania faktu zawarcia umowy przez pozwanego, dowody zaoferowane w niniejszym postępowaniu przez stronę powodową należy uznać za niewystarczające do udowodnienia w/w okoliczności. Powód przedłożył jedynie wydruk umowy nieopatrzony żadnymi podpisami, oraz w/w potwierdzenia wykonania operacji przelewów, nie pochodzące z systemów bankowych.

Zgodnie z treścią art. 781 § 1 kc do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Przypomnieć jednak należy, że ustawa o kredycie konsumenckim jest przepisem szczególnym w stosunku do kodeksu cywilnego. Jej zapisy nie przewidują możliwości zawarcia umowy z konsumentem wyłącznie za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, bez zachowania formy pisemnej o jakiej mowa w art. 29 ust. 1 cyt. ustawy. Taka forma czynności prawnej jest w przypadku umowy zawartej z konsumentem wyłączona.

Ponadto, strona powodowa nie wykazała, aby umowa będąca przedmiotem niniejszego postępowania została wypowiedziana. Zgodnie bowiem z treścią art. 61 § zd. 1 kc. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.

Powód wskazując na wypowiedzenie umowy pożyczki przedłożył odpis wypowiedzenia umowy pożyczki datowany na dzień 19.03.2018 r. (dowód: odpisy wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 19.03.2018 r.). Zgodnie z postanowieniami umowy, pożyczkodawcy przysługiwało prawo do rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie klienta z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia ze spłatą zadłużenia wynikającego z umowy przekraczającego 60 dni. Dla skuteczności wypowiedzenia wymagane było złożenie i wysłanie listem poleconym – na adres zamieszkania lub korespondencyjny podany przez klienta oświadczenia o wypowiedzeniu z

tym, że jeśli przesyłka pocztowa – wobec niemożności doręczenia – pozostawiona została w urzędzie pocztowym, zastrzeżono możliwość stosowania odpowiednio zasad doręczania pism sądowych przez awizo.

Należy stwierdzić, że dowody przedłożone przez stronę powodową nie pozwalają Sądowi na skontrolowanie, czy proces wypowiedzenia umowy pożyczki został dokonany zgodnie z jej postanowieniami. Powód nie przedłożył także dowodu nadania, nie mówiąc o dowodzie doręczenia pozwanemu pisma o wypowiedzeniu umowy.

Należy zaznaczyć, że dopiero z dniem doręczenia wypowiedzenia umowy można by mówić o złożeniu przez powoda oświadczenia woli skutkującego rozwiązaniem umowy. Na dzień orzekania nie można ustalić, że takie oświadczenie zostało pozwanemu złożone, a tym samym wymagalna stała się należność której dochodzi powód. W przedstawionym przez powoda stanie faktycznym, po przeanalizowaniu zaoferowanych przez powoda dowodów nie sposób ustalić, czy a jeżeli tak to kiedy nastąpiło skuteczne wypowiedzenie umowy. Wskazać tutaj trzeba, że wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków, nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla drugiej strony umowy, nawet jeśli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Wypowiedzenie powinno być złożone samodzielnie, po wyczerpaniu działań upominawczych. Podobnie, powód nie wykazał nadania i odebrania przez pozwanego pism datowanych na 21 czerwca 2018 r. zawierających wezwanie do zapłaty oraz zawiadomienie o przeniesieniu wierzytelności.

Powód nie wykazał także swojej legitymacji czynnej do dochodzenia roszczenia będącego przedmiotem pożyczki z dnia 10.12.2017r. Powód wskazał, że nabył wierzytelność na podstawie umowy o przelew wierzytelności zawartej w dniu 28.09.2017 r. (czyli przed dniem zawarcia umowy będącej przedmiotem niniejszego postępowania). W myśl umowy, konkretnie pkt 12, miał zostać sporządzony protokół przekazania wykazu wierzytelności. Strona powodowa tego dokumentu nie przedłożyła. De facto nie jest wiadomym, jakich wierzytelności umowa dotyczyła, ta okoliczność nie wynika ani z umowy, ani z aneksu nr (...) ani z porozumienia z dnia 24 maja 2018 r. Powód przedłożył na poparcie swoich twierdzeń wykaz wierzytelności do porozumienia z dnia 24 maja 2018 r. do umowy cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 28.09.2017 r. Jest to podobnie jak inne przedłożone dokumenty (potwierdzenia transakcji) jedynie wydruk komputerowy, nie będący załącznikiem do umowy przelewu wierzytelności.

Powołane powyżej argumenty pozwalają stwierdzić, że powód wbrew obciążającemu go obowiązkowi udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne (art. 6 kc.) z obowiązku tego nie wywiązał się. Procesowym odpowiednikiem przepisu art. 6 kc. jest art. 232 kpc., zgodnie z którym strony obowiązane są wykazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Samo twierdzenie strony nie stanowi jednak dowodu, i przy braku dodatkowych warunków przewidzianych w przepisach m. in art. 229, 232 kpc. nie może stanowić podstawy ustaleń. Wobec powyższego w sytuacji, gdy strona powodowa domaga się zasądzenia określonej kwoty pieniężnej, winna przedstawić materiał który nie tylko potwierdza, że roszczenie jej przysługuje, lecz także pozwala na ustalenie jego wymagalności.

Powyższe skutkować musi oddaleniem powództwa na podstawie powołanych przepisów ustaw, bowiem powód nie podołał obowiązkowi udowodnienia faktu zawarcia umowy, wymagalności roszczenia oraz istnienia po swojej stronie legitymacji czynnej.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 § 1 kpc i § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia:

Z...:

1) (...)

2)(...)

К., 6.06.2019 г.